

ДЕПОЗИТНА БИБЛИОТЕКА АКАДЕМИЈСКОГ САВЕТА ФНРЈ

САЖЕТАК: У раду се говори о специјалној библиотеци Академијског савета (доцније Савета академија) Федеративне Народне Републике Југославије, њеном оснивању и структури, њеном књижном фонду, као и разлозима за њено брзо гашење.

Одмах по свршетку Другог светског рата, у Југославији се кренуло са покушајима стварања јединствених, централних југословенских институција. То је чињено и у области науке и културе. На састанку представника трију тадашњих југословенских академија (Српске академије наука, Југославенске академије знаности и умјетности и Словенске академије знаности и уметности), у јануару 1948. године, формиран је Академијски савет Федеративне Народне Републике Југославије. Депозитна библиотека Академијског савета формирана је 1951. године, а језгро су чиниле књиге и периодичне публикације на страним језицима. Академијски савет ФНРЈ формално је укинут 10. јануара 1960. године, али је одмах истога дана основан Савет академија наука и уметности ФНРЈ. На првој седници Савета академија наука и уметности, 30. јануара 1960. године, одлучено је да Депозитна библиотека буде уташена, а да књижни фонд преузму библиотеке трију југословенских академија, као и београдска Универзитетска библиотека и заградска Национална и свеучилишна књижница.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: Академијски савет, академије наука, депозитна библиотека, библиографија, књижни фонд, набавка.

1.

Одмах по свршетку Другог светског рата, у Југославији се кренуло – у тим раним данима утврђивања новог, социјалистичког погледа на друштво и политику – са покушајима стварања јединствених, централних југословенских институција. То је чињено

и у области науке и културе. У таквом озрачју јавила се и идеја о стварању јединствене југословенске академије наука.¹ Но, стало се на становиште да то треба учинити поступно, и тако је најпре 10. и 11. јануара 1948. године, на састанку представника трију тадашњих југословенских академија (Српске академије наука, Југославенске академије знаности и умјетности и Словенске академије знаности ин уметности) формиран Академијски савет Федеративне Народне Републике Југославије.² Први скуп Академијског савета одржан је 17. и 18. новембра 1948. године у Београду.³ Иако су и на том скупу пре свега српски академици настојали да се иде ка формирању „Савезне академије наука”,⁴ од те идеје се одустало. Уосталом, у међувремену је дошло до раскида са Совјетским Савезом, па је и научна и културна политика добила други правац који је водио постепеној децентрализацији. Тако је Академијски савет ФНРЈ најшире одређен као „саветодавно тело које координира рад трију академија”.⁵

2.

У почетку су надлежности и овлашћења Академијског савета била велика, пре свега у домену финансија, одобравања учешћа југословенских научника на конгресима у иностранству, доделе стипендија, контроле рада академијских института, и још којегчега другог.⁶ Тако је један од, додуше споредних, задатака Академијског савета био и да унапреди рад библиотека трију југословенских академија и њима припадајућих института. Седница Управе Академијског савета, одржана у Београду 24. маја 1950. године, била је,

¹ Ову идеју први је 1946. године изнео Павле Савић. (Dragomir Bondžić, „Saradnja naučnika Srbije i Hrvatske u okviru Jugoslavije 1945–1965”, u *Jugoslavija – između ujedinjenja i razlaza: hrvatsko-srpski odnosi u kontekstu društvenog razvoja dve Jugoslavije 1918-1991*, ur. Bojan Dimitrijević, Mario Jareb (Beograd: Institut za savremenu istoriju; Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2018), 198).

² Архив Југославије /даље: АЈ/ 55-2-14.

³ АЈ 55-1-1.

⁴ Да се и у власти још увек о томе размишљало, сведоче речи председника Савета за науку и културу ФНРЈ Родољуба Чолаковића да „Савет треба да буде језгро будуће Савезне академије наука”, што је здушно подржао Иво Андрић: „Не иде се за неким механичким уједињавањем свега тога; иде се за тим да се од те три академије створи нешто четврто, што би било нама свима заједничко. Не можемо негирати да постоје древне академије, али постоји и ФНРЈ, која је једна велика животна и политичка реалност, којој би требало да послужимо”. АЈ 55-2-14. Иначе, идеја о формирању Савезне академије наука била је записана и у чувеној *Резолуцији Пешић конгреса КПЈ*, али се стало на становиште да се овакво централно научно тело не може створити „на силу”. (Bojan Đorđević, *Arhivi govore: prilozi proučavanju srpsko-hrvatskih kulturnih veza u XX veku* (Beograd: Institut za književnost i umetnost, 2020), 128).

⁵ АЈ 55-4-23.

⁶ Bojan Đorđević, *Arhivi govore: prilozi proučavanju srpsko-hrvatskih kulturnih veza u XX veku* (Beograd: Institut za književnost i umetnost, 2020), 129–137.

између осталог, посвећена и овом проблему.⁷ Донета је одлука да се већ у јуну те године одржи састанак управника библиотека све три академије, с тим да му присуствује и представник Библиографског института, који је у том тренутку још био у формалној надлежности Академијског савета. Утврђен је и дневни ред предстојећег састанка. Требало је извршити преглед часописа које поседују југословенске академије, потом преглед књига у њима, набављених након ослобођења и, најзад, утврдити обавезе појединих академија да на месечном нивоу обавештавају Академијски савет о набавци књига и периодичних публикација.

Конференција академијских библиотека ФНРЈ одржана је у Загребу, 13. јуна 1950. године.⁸ Били су присутни директор Академијине књижнице ЈАЗУ Јосип Бадалић, директорка Академијине књижнице САН Смиља Мишић, директор Академијине књижнице САЗУ Филип Рамовш, директор Библиографског института Бора Благојевић и начелник Академијског савета Немања Мађаревић. Након подсјећања да свака академија има своју библиотечку мрежу, коју чине централна академијска библиотека и библиотеке института, који раде под окриљем академија, закључено је да је, од три академијске библиотеке, „библиотека Југославенске академије знаности и умјетности једина уређена библиотека”. Због тога библиотеке САН и САЗУ још увек не могу дати потпуне пописе књига и часописа које поседују. Јосип Бадалић сматрао је да је нереално да библиотеке дају месечне извештаје о набавци књига и часописа, „јер немају увида у стање и принове књига у појединим институти-ма”. Зато се дошло до става да извештаје Академијском савету шаљу директно институти. Но, каква-таква редовност у састављању ових извештаја одржала се само током 1950. и 1951. године, а касније су били тек повремени и непотпуни, ако их је уопште и било” Узрок томе био је, вероватно, и релативно велик број института у академијама. Рецимо, у том тренутку – 1950. године – у оквиру Српске академије наука деловало је чак десет института.⁹

Други импулс за оснивање Депозитне библиотеке Академијског савета био је однос према Библиографском институту. Званично основан 1949. године од стране Савета за науку и кул-

⁷ АЈ 55-14-68.

⁸ АЈ 55-15-101.

⁹ Занимљиви су извештаји академијских библиотека о набавци књига за поједине институти. Они сведоче о веома великом приливу стручне и научне литературе, нарочито из иностранства, у складу са отварањем Југославије, па и југословенске научне заједнице, према свету. Тако је, рецимо, библиотека Института за проучавање књижевности САН само у марту 1951. године набавила 133 наслова, од тога комплете два стара часописа – мостарске *Зоре* и сомборског *Голуба*.

туру ФНРЈ, овај институт био је у надлежности Академијског савета. Планови и извештаји института били су достављани Академијском савету. Тако је директор Библиографског института Бора Благојевић, 25. септембра 1950. године, поднео Академијском савету нацрт *Централној каталога сираних књиџа и часописа у научним и стручним дидлиотекама*.¹⁰ Њиме је прецизирано неколико ствари. Најпре, било је предвиђено да послом формирања каталога руководи Академијски савет. Одбор за израду каталога чинили би по један библиотекар сваке академије, директор Библиографског института и представник Академијског савета. Предвиђено је да се најпре изради централни каталог страних часописа, који би имао 150.000 каталошких листића. За овај посао предвиђено је шест месеци, након чега би овај каталог био штампан. Код израде каталога књиџа стало се на становиште да послу треба приступити постепено, по фазама: „У првој фази рада требало би обухватити само оне књиџе за које се сматра да треба да уђу не само у азбучни него и у стручни каталог”. Трeбало је да буду обухваћене и стране књиџе, издате након 1945. године. Рок за израду овог каталога утврђен је на две године.¹¹ Најзад, Благојевић је тврдио да овај посао неће дати резултата ако се не укључе сви библиотекари научних и стручних библиотека, те да је због тога потребна директна наредба Академијског савета.¹²

3.

Депозитна библиотека Академијског савета формирана је 1951. године, а језгро су чиниле – а и убудуће ће то бити случај – књиџе и периодичне публикације на страним језицима.¹³ Акаде-

¹⁰ АЈ 55-22-116.

¹¹ Бора Благојевић је признао да „у редовима библиографа постоји велики отпор према стварању стручног каталога”. Разлог томе видео је у незадовољству библиотекара принципима децималне класификације, али је заступао став да се ипак мора радити према стандардима УДК, „с обзиром да ми немамо времена а ни довољно људи да би данас стварали неку нову, нашу шему”.

¹² Као допуну овом нацрту, Благојевић је нешто касније, 1. децембра 1951. године, послао Академијском савету и реферат под називом „Питање организације документационе службе код нас”. Иако није уско повезан са темом нашег рада, овај извештај је занимљив, јер се директор Библиографског института залагао за комбинацију два документациона система при библиографској обради чланака у страним часописима. За тзв. теоријске часописе сматрао је да „обрада треба да има искључиво евидентно-индикаторни карактер... са назначењем аутора чланка, наслова чланка и података где се, тј. у ком броју и на којој страни одређеног часописа чланак налази”. Код стручних часописа, пак, Благојевић се залагао за експерт, тј. израду кратког резимеа чланака. Као разлог што се то не може радити за све часописе и све чланке, Благојевић је навео „велики проблем” – то што библиотекари и библиографи слабо знају стране језике!

¹³ Те публикације су набављане углавном преко British Council-а, Америчке читаонице, те посредовањем Рокфелерове фондације. Видети: АЈ 55-42-187; 55-42-188; 55-42-189.

мијски савет и Библиографски институт заједнички су, 25. априла 1951. године, предложили за усвајање „Правила о организацији и раду Депозитне библиотеке Академијског савета”:¹⁴

I

„Књиге и периодичне публикације које Академиски савет ФНРЈ и Библиографски институт ФНРЈ добијају, на основу размене, само у 1 примерку, чуваће се у Депозитној библиотеци Академиског савета ФНРЈ, која ће се налазити у просторијама Библиографског института ФНРЈ.

II

Као књиге ове врсте, са стране Библиографског института ФНРЈ, сматраће се само оне књиге које непосредно Библиографски институт прими на име размене као своје књиге, док ће се, као и до сада, све књиге које он, преко свога Центра за међународну размену публикација, добије из иностранства, достављати дестинатерима означеним на примљеним пошлицама.

III

Из фонда књига Депозитне библиотеке Академиског савета ФНРЈ повремено ће се образовати серије књига, с обзиром на струку на коју се односе, па ће се те серије достављати на увид и коришћење заинтересованим научним и стручним установама.

IV

Врсте серија књига које ће се образовати и број научних и стручних установа којима ће се достављати ове серије, одређиваће Библиографски институт ФНРЈ, у сагласности са претставником Академиског савета ФНРЈ.

V

Свака установа којој буде достављена оваква серија моћи ће је задржати код себе највише месец дана. По протеклу овог рока свака установа је дужна да достављену јој серију књига, у истом стању као што ју је и примила, упути другој установи, у смислу распореда који ће добити од Библиографског института ФНРЈ, извештавајући одмах о овоме Библиографски институт.

VI

Установа која последња буде користила извесну серију књига, вратиће књиге Библиографском институту ФНРЈ.

¹⁴ АЈ 55-42-190.

VII

По повратку са кружења по одређеним научним и стручним установама, све књиге и периодичне публикације чуваће Библиографски институт ФНРЈ, и стављаће их на расположење, за одређено време, свима научним установама и научним радницима, уколико их они затраже”.

Овај правилник усвојен је на Деветом заседању Академијског савета, одржаном 7. и 8. јуна 1951. године у Београду,¹⁵ али након полемике о сврси постојања и форми Депозитне библиотеке. Састанку су присуствовали сви чланови Академијског савета, дакле представници Југославенске академије знаности и умјетности, Српске академије наука и Словенске академије знаности и уметности – Синиша Станковић (председник Академијског савета), Александар Белић, Иво Андрић, Мирослав Крлежа, Андрија Штампар, Марко Костренчић, Франц Стеле и Никола Рот. Питање Депозитне библиотеке поставило се, заправо, због реорганизације Савета за науку и културу ФНРЈ, што ће довести до формирања Министарства науке и културе ФНРЈ. Једна од последица била је та да су се готово сви институти и заводи који су дотле били у надлежности Академијског савета изузели и пребацили у надлежност појединих академија. Тако су у надлежности Академијског савета остали само Океанографски институт, Хидробиолошки институт и Завод за заштиту споменика културе. Једина недоумица била је шта радити са Библиографским институтом, али и ту се стало на становиште да његов опсег рада превазилази оквире устројства Академијског савета, што је сублимисао Мирослав Крлежа: „Ви знате да се у одлучивању да ли ће једну научно-истраживачку установу преузети Академијски савет увек руководило тим основним принципом да долазе у обзир само оне установе за које заиста није било могуће сагледати неко друго повољније решење у погледу њиховог руководства... Овде /ради се о Библиографском институту; прим. Б. Ђ./ то није случај”.

Пошто је обавестио чланове да је Академијски савет од разних међународних установа добио велики број публикација, а да је Рокфелерова фондација поклонила још 7500 долара за набавку страних стручних и научних часописа, председник Академијског савета Синиша Станковић, затражио је и формалну сагласност за формирање Депозитне библиотеке и усвајање *Правила о организацији и раду*. Закључено је да је то специјална библиотека, да није јавна, а да је књижни фонд смештен у Библиографском институ-

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2024.

¹⁵ АЈ 55-3-22.

ту, „који има технички апарат да може тај посао библиотеке да от-
правља”. Већина чланова Академијског савета сложила се са идејом
да библиотека буде „амбулантна” или, другим речима, „путујућа”,
како је и предвиђено *Правилима*. То је значило да се одређени број
примерака шаље на по месец дана свакој од трију академија наука,
а посебно они које захтевају академици, али и научни радници у
академијским институтима. Једини који се овом оштро противио
био је Александар Белић. Он је сматрао да ће се на тај начин књи-
ге „загубити и пропасти”. Предложио је да Депозитна библиотека
буде посебан одељак Универзитетске библиотеке у Београду и да
је води сестра академика Синише Станковића, која је већ преузела
библиотеку угашеног Друштва пријатељства Југославије и СССР:
„Ми знамо како је код нас, како људи нерадо враћају књиге, како
сматрају да је благословен сваки покушај да се отуђи каква књига”.

Остали чланови Академијског савета сложили су се да књи-
ге ипак циркулишу, указујући и на политичке импликације: „По-
ставиће се питање зашто да буде у Београду, а не у Загребу”. Да се
размишљало о унапређењу рада Депозитне библиотеке, и да је она
замишљена амбициозно, сведоче речи Синише Станковића: „Нека
књиге циркулишу у најмању руку кроз универзитете и академије, а
када библиотека буде нарасла и када се створе повољне околности,
да се прошири њена функција и на приватна лица, да је просто от-
воримо читавом свету”.

Тако су усвојена „Правила о организацији и раду Депозитне
библиотеке Академијског савета ФНРЈ” и она је отпочела са радом,
али, уз многе тешкоће и, већ од самога почетка, са нерегулисаним
системом и надлежностима.

4.

Да је организација рада Депозитне библиотеке Академијског
савета већ у зачетку била лоша, и да се, заправо, није имала права
идеја о начину рада и далекосежним плановима, било је јасно већ
након шест месеци. То је видљиво из извештаја о раду, сачињеног
крајем децембра 1951. године.¹⁶ Најпре је још једном поновљено како
је Депозитна библиотека устројена и шта чини њен фонд („изве-
стан број књига и часописа које је набавио Академиски савет ФНРЈ
и изванредан број књига и часописа које је набавио Библиографски
институт ФНРЈ путем међународне размене”). У том тренутку би-
блиотека је поседовала 408 монографија и 430 наслова периодичних
публикација. Из извештаја се види да је било књига на чак петнаест

¹⁶ АЈ 55-42-189.

језика, а највише – 262 – на енглеском. И међу периодичним публикацијама највише је било оних на енглеском језику – 138 наслова (на француском 102, а на норвешком 95). Од свих научних области, највише монографија и периодичних публикација било је из области психологије, потом медицине и науке о књижевности.

Но, већ у том првом годишњем извештају наводи се да је дошло до проблема који су проистекли из чињенице да Библиографски институт није више био у надлежности Академијског савета. Монографије и часописи су се и даље налазили у Библиографском институту, али је било отежано њихово разашилљање југословенским академијама, институтима и универзитетима. Осим тога, ове научне установе су по правилу прекорачивале рок од месец дана за враћање публикација, правдајући се да то време није довољно да се сви заинтересовани послуже њима. Стога је извештај, заправо, био веома критички интониран и песимистички настројен:

„Ово је мала, а сасвим хетерогена библиотека, чије даље одржавање, у условима постојања толиког броја великих и специјализованих библиотека у Београду и другим нашим културним центрима не би могло да се брани. Ова констатација добија своје оправдање још више ако се предњим излагањима дода још и чињеница да се у Депозитној библиотеци налази приличан проценат књига и часописа којих има и по осталим нашим библиотекама, тако да примерци из Депозитне библиотеке не претстављају чак ни књиге каквих нема на другом месту”.

Види се да је библиотека Академијском савету представљала само терет, и да се сав смисао њеног постојања свео на пуку трансмисију публикација академијским, универзитетским и институтским библиотекама у Југославији. Осим тога, није постојало овлашћено лице које би управљало Депозитном библиотеком, већ је за то свакога месеца одређиван други службеник Библиографског института, па се рад свео на строго чиновничко бележење отправљених и примљених публикација. Стога је предложено гашење Депозитне библиотеке:

„Све напред изнето говори за доношење решења о укидању ове библиотеке, која се показала као непотребна и сувишна. Њен садашњи фонд треба уступити или једној одређеној библиотеци, или овластити Библиографски институт ФНРЈ да га он расподели на неколико научних и стручних библиотека, с тим да приликом расподеле дођу у обзир све народне републике /дакле и оне које у том тренутку нису имале своје академије наука; прим. Б. Ђ./”.

Ипак, судећи по свему, то није учињено, али да су рад и деловање Депозитне библиотеке били сасвим изван интересовања чла-

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2024.

нова Академијског савета, говори чињеница да више ни на једном скупу није расправљано о њеном раду.

5.

Једина документа која сведоче да је Депозитна библиотека Академијског савета ФНРЈ и након 1951. године званично постојала јесу сасвим ретки, повремени извештаји трију југословенских академија да су публикације прослеђене даље, или враћене Депозитној библиотеци. Такође, 10. марта 1953. године председник Академијског савета Синиша Станковић захвалио је Рокфелеровој фондацији на поклоњеним периодичним публикацијама Академијском савету током претходне, 1952. године, и обавестио их да је извештан број научних часописа прослеђен академијским библиотекама, „but many journals are housed in the library of the Academic council”.¹⁷ Такође, у Депозитној библиотеци били су похрањени извештаји учесника међународних конгреса библиотекара, који су на те конгресе ишли у организацији Академијског савета.¹⁸

Но, како су године пролазиле, тако је Академијски савет имао све мање ингеренција над радом трију академија и, уопште, над целокупним научним животом у Југославији. Од регулативног и контролног органа, постајао је координационо и саветодавно тело. Крајем педесетих година прошлог века поставило се питање сврхе постојања Академијског савета, посебно када је почетком 1958. године формиран Савезни савет за науку. Ипак, нису се сви чланови Академијског савета, посебно они који су у њему били од почетка, слагали да се ова институција укине. Тако је Иво Андрић, који је у том тренутку био председник Академијског савета, изразио бојазан да би таква одлука довела до научног разједињења, и да онда „постоји опасност да три академије оду свака на своју страну, а то не одговара ни нашој стварности, ни општим тенденцијама целокупног државног живота”.¹⁹ Ипак, расправа о томе није се могла избећи, па је 4. априла 1958. године формирана Комисија за утврђивање програма даље делатности Академијског савета. Ова комисија је сачинила записник у коме је прецизирано да ће Академијски савет надаље имати само три задатка: да усклађује и обједињује рад академија наука у Југославији, да представља југословенске ака-

¹⁷ АЈ 55-42-189.

¹⁸ Неке од тих извештаја (Матка Ројнића са конгреса у Лондону 1950, Еве Вероне са конгреса у Копенхагену 1952. и Милице Продановић са конгреса у Минхену 1953. године) видети у: АЈ 55-48-213.

¹⁹ Бојан Ђорђевић, „Иво Андрић у Савету академија Федеративне Народне Републике Југославије”, *ЛИК* IV, 6 (2018): 21.

демије у иностранству и да обавештава научну и стручну јавност о раду југословенских академија.²⁰ Као што се види, Академијски савет сведен је на пуко координационо тело, без икаквих надлежности над појединим академијама. Ово је председника Академијског савета Иву Андрића навело да на седници, одржаној 17. фебруара 1959. године, горко и резигнирано закључи: „Овај наш Савет је сада у једном прелазном стадијуму... Ми данас немамо више ни праве канцеларије. Ово је, уопште, једна установа у ликвидацији”.²¹

Ликвидација, ипак, није била драстична. Академијски савет ФНРЈ јесте формално укинут 10. јануара 1960. године, али је одмах истога дана основан Савет академија наука и уметности ФНРЈ (доцније СФРЈ), као модификовани облик удруживања југословенских академија и чија је прва седница одржана 30. јануара 1960. године, када је и обнародована Уредба о укидању Академијског савета и формирању Савета академија наука и уметности.²² На овој седници решена је, коначно, и судбина Депозитне библиотеке. Делегати су се позвали на став Комисије за утврђивање програма даље делатности Академијског савета, изражен две године раније, да Академијски савет више нема научних послова, „па не постоји ни потреба за библиотеком”.²³ Стога је на овој Првој седници Савета академија наука и уметности одлучено да Депозитна библиотека буде уташена, а да књижни фонд преузму библиотеке трију југословенских академија, као и београдска Универзитетска библиотека и загребачка Национална и свеучилишна књижница. Савет академија наука и уметности задржао је само комплет Британске енциклопедије!²⁴ Тако је 30. јануара 1960. године и званично престала да постоји Депозитна библиотека дотадашњег Академијског савета, која је још од оснивања била на климавим ногама, без јасно постављених задатака и циљева, и без правог плана рада и кадровских решења. Њено деветогодишње постојање сводило се на нејасан конгломерат послова који, свеукупно узев, нису допринели ни унапређењу рада Академијског савета ни развитку научне заједнице.²⁵

²⁰ АЈ 55-1-5.

²¹ АЈ 55-8-45. Андрић је последњи пут председавао седницом Академијског савета 22. децембра 1959. године и после тога иступио из њега. (Бојан Ђорђевић, „Иво Андрић у Савету академија Федеративне Народне Републике Југославије”, *ЛИК IV*, 6 (2018): 21).

²² АЈ 55-9-47.

²³ АЈ 55-1-5.

²⁴ АЈ 55-9-47.

²⁵ Савет академија наука и уметности СФРЈ претрајао је, више формално и по инерцији, још дванаест година. Седиште му је најпре било у Београду, а од 1966. године у Загребу. Коначно је и он укинут јануара 1972. године, на основу уставних амандмана, па је и у овој области практично остварено повећање надлежности републичких институција, па и оних научних, науштрб савезних. Видети: АЈ 55-1-11.

Izvori:

1. Arhiv Jugoslavije. Fond Saveta akademija nauka i umetnosti (55).

Literatura:

1. Bondžić, Dragomir. „Saradnja naučnika Srbije i Hrvatske u okviru Jugoslavije 1945-1965”. U *Jugoslavija – između ujedinjenja i razlaza: hrvatsko-srpski odnosi u kontekstu društvenog razvoja dve Jugoslavije 1918–1991*, ur. Bojan Dimitrijević, Mario Jareb, 191–208. Beograd: Institut za savremenu istoriju; Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2018.
2. Đorđević, Bojan. „Ivo Andrić u Savetu akademija Federativne Narodne Republike Jugoslavije”. LIK IV, 6 (2018): 11–22. (na ćirilici)
3. Đorđević, Bojan. *Arhivi govore: prilozi proučavanju srpsko-hrvatskih kulturnih veza u XX veku*. Beograd: Institut za književnost i umetnost, 2020.

Bojan Đorđević
University of Belgrade
Faculty of Philology
Department of Library and Information Science
nalesko1965@gmail.com

DEPOSIT LIBRARY ACADEMIC COUNCIL OF THE FEDERAL PEOPLE'S REPUBLIC OF YUGOSLAVIA

SUMMARY: The paper discusses the special library of the Academic Council (later the Council of Academies) of the Federal People's Republic of Yugoslavia (FPRY), its establishment and structure, its book collection, as well as the reasons for its rapid closure.

Immediately after the end of the Second World War, efforts were made in Yugoslavia to create unique, central Yugoslav institutions, including those in the fields of science and culture. In January 1948, the Academic Council of the Federal People's Republic of Yugoslavia was formed at a meeting of representatives of the three Yugoslav academies at the time (Serbian Academy of Sciences, Yugoslav Academy of Sciences and Arts, and Slovenian Academy of Sciences and Arts). The depository library of the Academic Council was formed in 1951, with its core collection consisting of books and periodicals in foreign languages. The Academic Council of the FPRY was formally abolished on January 10, 1960, but on the same day, the Council of the Academies of Sciences and Arts of the FPRY was established. At the first session of the Council of the Academies of Sciences and Arts, on January 30, 1960, it was decided that the Depository Library would be closed, and the book collection would be taken over by the libraries of the three Yugoslav academies, as well as the University Library in Belgrade and the National and University Library in Zagreb.

KEYWORDS: Academic Council, academies of science, depository library, bibliography, book collections, acquisition.

Примљено: 11. децембра 2023.
Прихваћено: 2. фебруара 2024.

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2024.